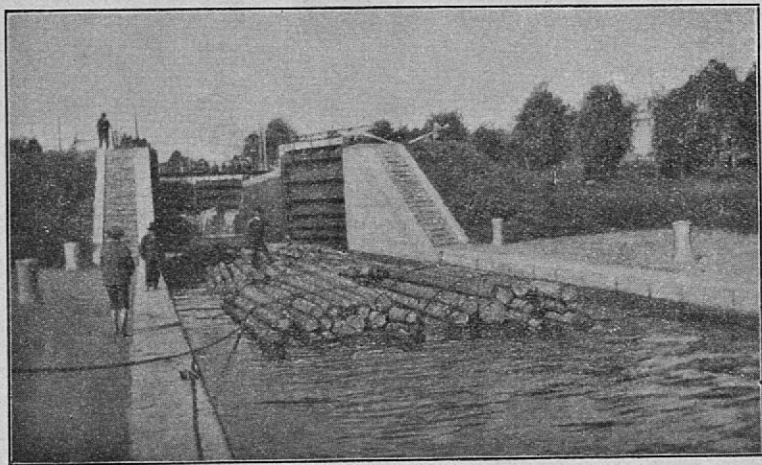

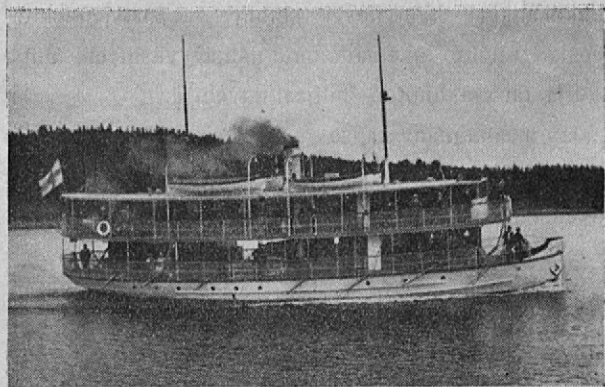
KAPPALE
KAUNEINTA
SUOMEA
(Heinäkuu)

SAVONLINNA 1928
Etelä-Savon Kirjapaino Osakeyhtiö

Juojärven kanava.

Höyrylaiva Heinävesi II.

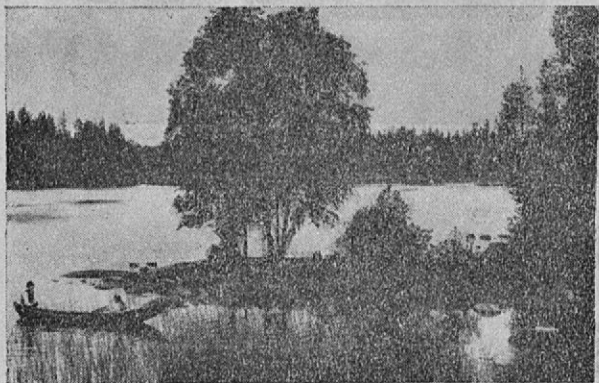
Haluatko, ystäväni, nähdä palasen maasi alkuperäisintä ja kauneinta luontoa, viettää kesäisen iltapäivän, valoisan yön ja kultaisen aamuhetken tuon kauneuden lumossa? Kesämatkoja kuvittellesi olet varmaankin jotain tuontapaista kaipausta mielessäsi tuntenut.

Mitenkä tuon unelmasi toteuttaisit?

Matkusta Savoan! Sen sadat siniset järvet, laajat ulapat, saaret, salmet, niemet ja rantakaarrot sinua hurmaavina odottavat. Kumpujen koivikot ja män-

nikkökaikaat hymyilevät sinulle kesäpäivien aute-
reesta. Luonto lukemattomine nähtävyyksineen, mutta
suurta rauhaa uhoten, tulijaa tervehtää.

Ja maakunnan kansa näkee sinussa ystävän ja
veljen. Muhoillen lausuu se leveän hyvänpäivän
jo ensi näkemässä. Kotonasi olet kaikkialla.

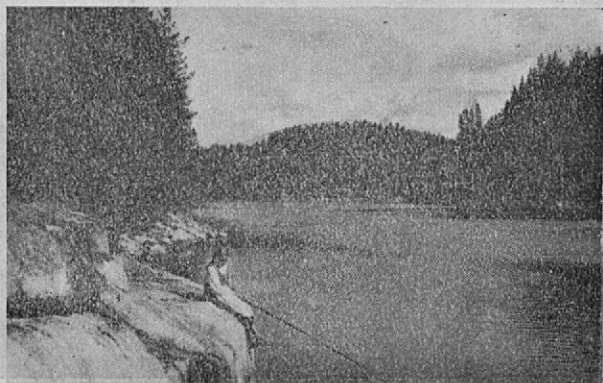
Maisema Heinäveden reitiltä.

Monta on Savossa kuulua kolkkaa. Voit Punka-
harjulle purjehtia tahi Puijolle pujahtaa. Olavinlin-
nassa voit elää hetkisen vuosisataintakaisissa unel-
missa. Monin paikoin kohoavat nykyaikaisen työn
ja älyn suuremmoiset toteutumat.

Mutta paljonpa jää näkemättä, jos Heinäveden
reitit unohdat. Paras kaikista, olin sanoa.

Mutta miksipä unohtaisit! Sillä kuljitpa Kuopioon tai saavut Savonlinnaan, molemmista voit tuon ihanan matkan alkaa. Se ei vie paljon aikaa ja maksaa vain yhden unettoman yön, mutta sen varrelta kootut elämykset ja muistot ovat lähtemättömiä.

Heinäveden matkailureitti, jolla nimellä suuren

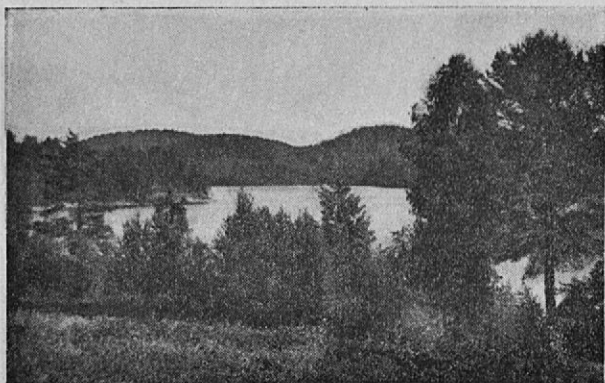

Maisema Heinäveden reitiltä.

Soisalon itäpuolista vesireittiä on ruvettu kutsumaan, yhdistää kaksi Savon pääkaupunkia, Kuopion ja Savonlinnan. Tilavat ja ensiluokkaiset matkustajalaivat „Heinävesi I“ ja „Heinävesi II“ siellä liikettä välittävät.

Kun tyynenä kesäpäivänä vaikkapa Savonlinnan satamassa kipuut Heinäveden kannelle ja köydet irroitetaan, alat Olavinlinnan ja Kyrönsalmen sivuutet-

tuasi Haapaveden selkiä halkoa. Tuntu on toinen kuin suurella Saimaalla: leppoisempi, lehväisempi. Puuttomat kalliosaaret ovat vaihtuneet pääasiassa lehtipuita kasvaviksi. Hietikkorantaa on siellä täällä. Vähitellen avautuu Haukivesi eteesi. Sama leppoisuus, sama vehreys. Antaudut luonnon lumoihin.

Maisema Heinäveden reitiltä.

Ja saapuessasi parin tunnin kuluttua Oravin kanavalle muistelet tuskin muuta kuin sitä sinistä siltaa, jonka juuri taaksesi jätit.

Mutta vastapa olet matkan alussa. Oravin kanavasta, tuosta puistokujasta, jonka läpi laivasi hiljalleen soluu, vasta varsinaiselle Heinäveden reitille poikkeat. Vedet kapenevat ja luonto on edellistäkin vihreämpää

ja vehmaampaa. Kierrät niemiä, sivuutat saaria. Vain siellä täällä pienoinen pelto- tai niittytielä rikkoo luonnon alkuperäisyyttä. Vain harvoin tarvitaan laivaa laituriin kytkeä. Tunnin, parikin, saat miltei rauhassa unelmoita.

Mutta väylät kapenevat. Illan suussa päättyvät pie-

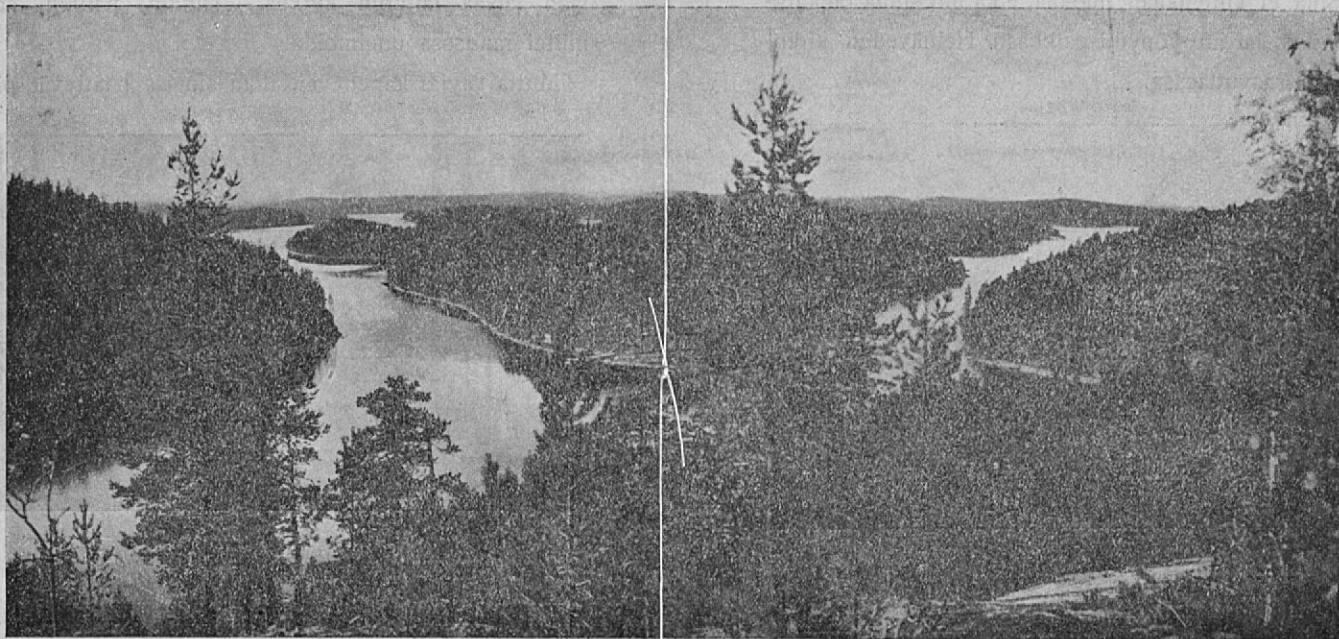

Heinävesi I Koukunpolven laiturissa.

nemmätkin selkävedet ja kapeita, mutkikkaita virtoja saa laivasi kyntää. Sivuutat Vaaluvirran. Saavut pitkälle suoralle. Tuossa männikköniemessä on punainen huvilakin.

Kenen huvila? kysyt ystävälliseltä kapteenilta. Maaherra Jalanderin se on. Siinä niemessä kuulisit varmaankin hiljaisina kesäiltoina Suomen kuuluisimman laululintusen, Aino Ackté-Jalanderin, säkenöiviä

esityksiä. Mutta eihän ole siihen aikaa tällä kertaa, sillä laivasi kokka tohisee lakkaamatta. Kiuruveden apteekkari, jonka huvila on tuossa Koukunvirran kaina-

Koukunpolvi.

lossa, lienee toistaiseksi maaherrattaren ainoa vakinainen kuulija. Kadehtien jätät jälkeen heidän pikku yhteiskuntansa ja tuon Aho-vainajan lohilastujen syntymäsijan. Auringon yhä alemmaksi painuessa sivuutat ihanan

Pilpan kanavan. Laivasi puskee kohta vasten kapeita virtoja, niin kapeita, että reippaalla potkaisulla voisit jossakin paikassa puolelta tai toiselta miltei maihin

pompata. Täällä jossakin sivuutetaan vastaan tuleva sisarlaiva asianmukaisin tervehdyksin.

Vihovuonteen ja Kerman kanavilla tutustut tukki-poikiin ja paikkakunnan rahvaaseen, joka saapuu laivaasi

tervehtimään. Auringon laskiessa tuntuu läheisten koskien pauhina luonnon suurelta huokaukselta helteisen päivän jälkeen.

Sinä et kuitenkaan huokaa, eikä uni sinua raukaise, ei vielä laivan yöpymispaikkaan Heinäveden kirkollekaan saavuttaessa.

Pilpan kanava.

Matkatovereittesi kanssa astut varmasti maihin ja kiipeät kirkkomäelle, joka on seudun korkein paikka. Vaivasi tulee runsain määrin palkituksi, sillä näköala Kermajärvelle on avara ja omalaatuinen. Mielelläsi vietät kirkon portailla leppoisan sydänyön hetken. Elämäsi ihanimpiin hetkiin muistot palaavat, niihin tämänkin hetken liität.

Kun kirkkomäeltä laivarantaan laskeudut, odottaa sinua, jos niin tahdot, lämmin savolaissauna tuoreine vastoineen. Pintaavihlovan löylyn jälkeen pulahdat vilpoisessa rantavedessä. Kaipaako ihminen enempää!

Ellet ole unelle vallan suuressa velassa, ehdit tuskin vuoteeseesi painua, kun jo klo 2 lähtömerkit

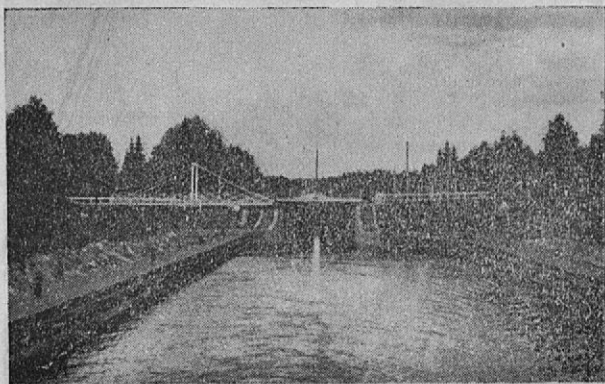

Suomalainen sauna.

annetaan. Puolituntisen jälkeen ollaan jo Karvion kanavassa. Uni ei sinulle maista, vaan ulos kiiruhdat. Siinäkin on vierellä komea koski. Sen niskalta jatkuu kulku taas vastavirtaan. Nouseva aurinko kultaa Varisveden ja Palokin tienoot, kun ne kiireessä sivuutat. Et jouda edes Juojärven suuremmissa kanavarakennelmaa silmäilemään, vielä vähemmin ter-

vehtimään Otto Kotilaista, savolaista sävelseppoa, jonka kesäasunto on tuossa rantakoivikossa.

Mutta vastaantulevat maisemat eivät salli jälle jääneitä muistella. Joka on nähnyt Leppäsaaren seudut aamuauringon kilossa, hän on nähnyt jotain unohtumatonta: herttaista, suloista, neitseellistä.

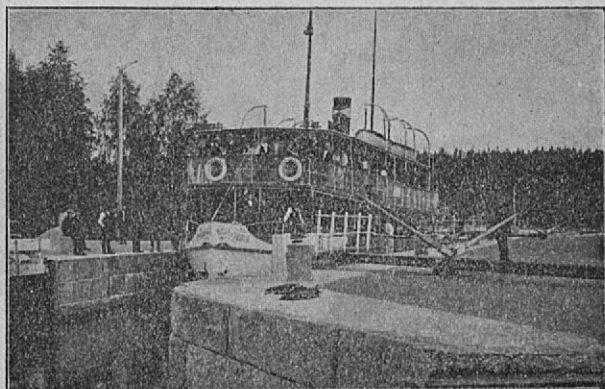

Kerman kanava.

Auringon kohotessa avartuvat taaskin näköalat. Eteesi avautuu Suvasveden suuri selkä, jonka eteläistä rantaa tuskin eroitat. Keula on nyt kohti Kuopiota, mutta edessä, selän toisella puolella on aluksi vastassa Kukkarinsaaren korkea keko, aivan erikoislaatuinen näillä main. Hyvä laivamerkki se kyllä on, mutta liian kapea tuulen suojaksi. Raikkaamman

tuulen puhaltaessa nousee Kukkarin seutuvilla kova-kin laine, niin että pientä meren esimakua tuntea saat. Nyt ei myrsky kuitenkaan matkaasi häiritse, sillä on sydänkesä. Pian on Kukkarin sivulla ja seläntakanakin.

Vehmersalmen vehmaat rantamat kirkkoineen ja pappiloineen sivuutat aamuvarhaisella, maamiehen

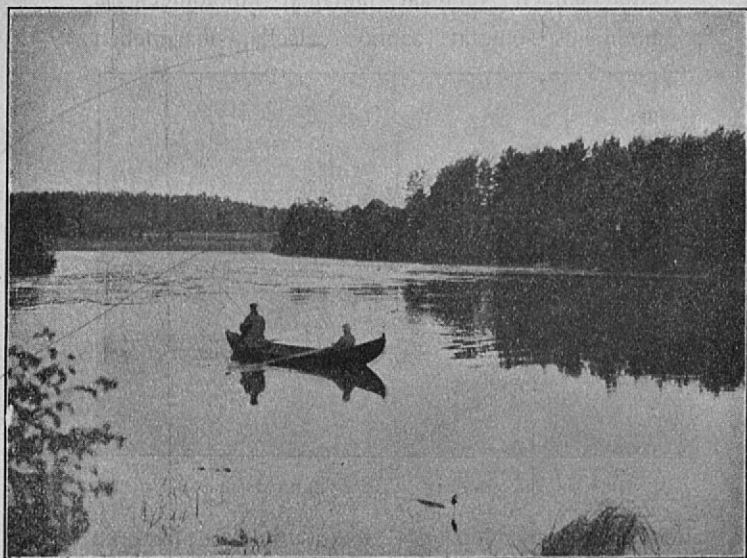
Heinävesi laiva Pilpan kanavassa.

aloittaessa päivätyötään. Jotkut tulevat laiturilta mukaan. On asiaa kesäkiireidenkin lomassa Kallaveden kaupunkiin.

„Kallaves’, Kallaves’, suarines’
ja salamines!“

Maksaa vaivan istua kannella laivan halkaistessa Kallaveden kirkkaita laineita. Tuolla kohoaa jo Puijo

ympäristöään ylemmäksi. Sen juurelta erottautuvat Kuopion siniset sauhut, aluksi hämärinä utuina vain, myöhemmin selvempinä. Jo eroitat valkoiset rakennukset, tehtaiden piiput ja kirkontornit.

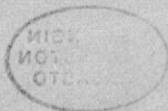
Lohenkalastusta Pilpan virrassa.

Saavut Kuopioon. Ihana matkasi on lopussa, mutta sen jättämät vaikutelmat pitävät sinua vielä kauan lumoissaan.

Jos matkasi on Joensuuhun ja Kolille, alat sen nopeimmin ja mukavimmin astumalla Kuopion ran-

nassa samaisen Heinäveden Höyrylaiva Oy:n omistamaan hrl. „Tapioon“. Se on vasta reitille hankittu, tilava ja siisti laiva sekkin. Äskeistä Kalla- ja Suvasveden väylää vie se sinut kauniille Juojärven kanavalle ja edelleen Pöytälahteen, josta voit matkaasi jatkaa joko autolla heti Joensuuun tahi sinne menevään laivaan, mitä käyttäen olet huomisaamuna perillä. Nopeampaa kyytiä ei sanotulla taipaleella toistaiseksi ole käytettävissäsi. Ja matka sujuu päinvastaiseenkin suuntaan yhtä mukavasti.

Kaikenkaikkiaan: Kaunistahan on luonto kesällä jokapuolella maassamme. Terveyttä ja reippautta juo matkailija kaikkialla. Mutta Heinäveden väylällä tapaat luonnon alkuperäisimpänä, vaihtelevimpana, leppoisimpana ja ihanimpana. Matka sinne on unohtumaton elämys.

Palokin koski.

